

Nyhet

2019-06-24

Många par upplever gemensamma ekonomin jämställd – men få fördelar rättvist

Fler än sex av tio (65 procent) svenskar i parrelation upplever den gemensamma ekonomin som jämställd – samtidigt är det få som kompenserar varandra vid förlorad inkomst i samband med föräldradighet och deltidsarbete. Det visar en ny Novus-undersökning på uppdrag av ICA Banken. Konsekvenserna av att inte kompensera varandra under småbarnsåren kan på sikt bli mycket stora, menar ICA Bankens vardagsekonom Magnus Hjelmér.

Nästan åtta av tio (79 procent) uppger att de har gemensam ekonomi med sin partner. Fyra av tio (43 procent) fördelar genom att betala lite då och då i tron att det jämnar ut sig, medan en av fyra (23 procent) fördelar 50/50 och två av tio (19 procent) fördelar procentuellt efter inkomst. Undersökningen visar även att tre av fem (61 procent) inte har gjort någon justering i den gemensamma ekonomin när någon i relationen fått en ökad eller minskad inkomst.

- Det är lätt att tänka att det är rättvist att dela de gemensamma utgifterna på hälften, men det förutsätter att båda har lika stor inkomst. För att få grepp om hur den gemensamma ekonomin faktiskt ser ut, är det inte heller långsiktigt att turas om att betala lite då och då. Sett till kronor och ören bör man fördela procentuellt utifrån inkomst, och ha en gemensam budget som uppdateras efter hur livssituationen ser ut, säger Magnus Hjelmér, vardagsekonom på ICA Banken.

Få kompenserar varandra för småbarnsåren

För par med barn är inkomstbortfall nästan garanterat, då småbarnsåren innehåller VAB, föräldradighet och även ofta deltidsarbete. Sju av tio* kompenserar inte varandra för inkomstbortfallet vid dessa tillfällen och endast fyra procent kompenserar varandra för utebliven pension vid föräldradighet och sex procent vid deltidsarbete.

- Det här är ett vanligt problem som få är medvetna om. Ofta grundar det sig i okunskap och att vi inte pratar med varandra om hur pengarna i den gemensamma ekonomin fördelas, men det har potentiellt stora konsekvenser för framtiden. Om man betalar hälften av utgifterna var hamnar den som är hemma under en längre tid, ofta med en mindre inkomst, dessutom lätt i en beroendesituation och över tid får det en märkbar effekt på ekonomin, säger Magnus Hjelmér.

Så påverkas tjänstepensionen vid deltidsarbete i fyra, sex respektive åtta år
Alla uträkningar utgår ifrån en person som vid full sysselsättning tjänar 30 000 kr i månaden.

Deltidsarbete fyra år

Om man arbetar 75% går man miste om 337,5 kr per månad, 16 200 kr på fyra år och 163 004 kr på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Om man arbetar 50% går man miste om 675 kr per månad, 32 400 kr på fyra år och 236 033kr på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Deltidsarbete sex år

Om man arbetar 75% går man miste om 337,5 kr per månad, 24 300 kr på sex år och 244 529 på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Om man arbetar 50% går man miste om 675 kr per månad, 48 600 kr på sex år och 489 048 kr på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Deltidsarbete åtta år

Om man arbetar 75% går man miste om 337,5 kr per månad, 32 400 kr på åtta år och 326 022 på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Om man arbetar 50% går man miste om 675 kr per månad, 64 800 kr på åtta år och 652 067 kr på 30 år med ränta på ränta effekt jämfört med en person med samma lön och som arbetar 100%.

Magnus Hjelmérs tre tips för en balanserad gemensam ekonomi:

- **Att dela lika är inte att dela jämnt:** Dela upp era gemensamma utgifter procentuellt baserat på er respektive inkomst. Den som till exempel tjänar 60 procent av er totala inkomst bör också betala 60 procent av utgifterna.
- **Se över den gemensamma ekonomin ofta:** Uppdatera er fördelning så fort det sker en förändring. Ni kanske tjänade lika mycket när ni först bestämde hur fördelningen skulle se ut, men kanske har någon av er fått en större löneökning, eller är föräldraledig? Låt fördelningen spegla er ekonomiska situation idag.
- **Glöm inte pensionen:** Om du eller din partner är borta från arbetet under en längre tid på grund av gemensamma orsaker som till exempel föräldraledighet eller deltidsarbete under småbarnsåren, bör ni kompensera varandra med pensionrätter. Det gör ni enkelt på pensionsmyndigheten.se

* 73 procent kompenserar/kompenserade inte sin partner vid VAB

68 procent kompenserar/kompenserade inte sin partner vid föräldraledighet

65 procent kompenserar/kompenserade inte sin partner vid deltidsjobb pfa småbarn.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av ICA Banken. Den bygger på 1 002 intervjuer bland svenska allmänheten i Novus riksrepresentativa Sverigepanel. Datensamlingen gjordes i april 2019.

För mer information

ICA Gruppens presstjänst, telefon: +46 (0)10 422 52 52,
icabanken.se, icagruppen.se

